

Kommunledningsförvaltningen

Håkan Helgesson

0476-55090

hakan.helgesson@almhult.se

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Yttrande om betänkande SOU2021:25 Struktur för ökad motståndskraft

Ärendenummer KS 2021/53

Älmhults kommun har granskat betänkandet och inkommer härmed med yttrande enligt nedan.

Sammanfattning av ärendet

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt omhändertagit det breda och omfattande uppdraget. Dock konstateras generellt att det kommunala perspektivet inte belysts tillräckligt ingående i utredningens analyser och förslag.

Vidare överensstämmer inte indelningen i civilområde med hur räddningstjänsterna organiserat sig i räddningsregioner. Den påverkan detta kan ha för övergripande ledning av räddningstjänsterna på kommunal och regional nivå har ej, enligt kapitel 10.4.7, beaktats vilket vi anser erfordras varför detta föreslås utredas vidare.

Det författningsförslag som presenteras i kapitel 14.3.1 medför inte ett förtydligande av kommunernas beredskapsuppgifter eller skapar förutsättningar för en ökad effektivitet. Förslag till ny författning anser vi behöver utredas ytterligare och man bör överväga att separera lagstiftningen för kommuner respektive regioner för att skapa förutsättningar till utredningens intentioner om ökad tydlighet och effektivitet.

Utredningen framför i kapitel 14 ett antal förslag till åtgärder som innebär en utökad ambitionsnivå för kommunen utan medföljande finansiering. Älmhults kommun delar inte utredarens slutsats i kapitel 16.5 om att utredningens förslag inte medför en utökad ambitionsnivå eller utökade uppgifter utan föreslår att detta nogsamt utreds vidare och att förslag till finansiering presenteras.

10. Civilområden och en högre regional ledning

I Regeringens proposition 2019/20:176 En effektivare kommunal räddningstjänst betonar man vikten av ett ledningssystem för övergripande ledning, systemledning, för räddningstjänsten.

Som ett resultat av detta och i enlighet med Lag (2003:778) om Skydd mot olyckor 3 kap 16b§ har de kommunala räddningstjänstorganisationerna organiserat sig i räddningsregioner för att uppnå en övergripande, samordnad systemledning.

För Kronobergs del innebär detta en räddningsregion där utöver Kronobergs län även Blekinge län, Jönköpings län, Östergötlands län och Kalmar län ingår.

Som framgår av Försvarsberedningens rapport Motståndskraft 2017, Ds2017:66, skall det civila försvaret bygga på den fredstida krisberedskapen som kompletteras med åtgärder för de specifika krav som ett krig ställer.

Enligt utredningens förslag om civilområdesindelning ingår de två först nämnda i Södra civilområdet medan resterande ingår i Sydöstra civilområdet.

Detta innebär att när det övergripande ledningsbehovet är som störst avviker ledningsstrukturen från den etablerade och i fredstid praktiserade strukturen för övergripande ledning av räddningstjänsten inom räddningsregionen.

Den påverkan detta kan få på lokal och regional nivå t ex avseende civilområdeschefens specifika uppgifter vid höjd beredskap med mandat att omfördelning av räddningsresurser, kapitel 10.4.7, samt möjligheten att överta ansvaret för den kommunala räddningstjänsten vid vissa räddningsinsatser, kapitel 10.7.2, i fredstid har inte beaktats i utredningen.

Utredaren redogör under kapitel 10.4.7 att man i utredningen ej beaktat detta med hänvisning till att den ligger utanför den aktuella utredningens uppdrag.

En analys av eventuella konsekvenser av detta bör inkluderas och nogsamt beaktas i utredningen.

14.3.1 En ny lag

Syftet med utredningens förslag till ny lagstiftning är att förtydliga kommuner och regioners beredskapsuppgifter samt att öka möjligheterna att hålla samman arbetet med beredskap och därigenom skapa förutsättningar för en ökad effektivitet.

Vi menar att förslaget till ny gemensam lagstiftning inte lever upp till syftet enligt ovan.

Utifrån den analys vi gjort konstateras att författningsförslaget innebär en ambitionsökning för kommunerna utan tillhörande förslag till finansiering.

Mot bakgrund av ovanstående förordas att erforderliga ändringar istället görs i befintlig lagstiftning och att ny lagstiftning, separat för kommuner respektive regioners beredskap, utreds i särskild ordning efter slutredovisning av utredningen om hälso- och sjukvårdens beredskap (S2018:09).

14.4 Övervägande och förslag: Ledningsförmåga i kommuner och regioner

Kommunen delar inte utredningens slutsats i kapitel 16.5 om att det endast är inom ett område, ökade krav för regionerna, som utredningens förslag innebär utökade uppgifter eller ambitionsnivå för kommunen och regioner.

Vi menar att det i utredningen framförs ett flertal förslag som innebär en höjd ambitionsnivå för landets kommuner:

- Kapitel 14.4.1 – kommunens risk- och sårbarhetsanalyser skall utöver fredstida kriser enligt förslaget även innefatta krig.
- Kapitel 14.2 - kommunens grundläggande förmåga utökas enligt förslaget till att lösa sina uppgifter inför och under höjd beredskap.
- Kapitel 14.4.3 - kommunen skall enligt förslaget i sin verksamhet beakta totalförsvarets krav.
- Kapitel 14.4.3 – kommunens förberedelser för höjd beredskap skall enligt förslaget göras i samverkan med berörda statliga myndigheter, kommuner och regioner.
- Kapitel 14.4.4 – kommunen skall utöver utbildning och övning av förtroendevalda och anställd personal i extraordinära händelser i fredstid skall enligt förslaget även omfatta området höjd beredskap.
- Kapitel 14.6 – kommunen skall enligt förslaget även samordna information till allmänheten vid höjd beredskap.

Sammantaget konstateras att utredningens förslag innebär en ambitionsökning för kommunen.

Utredningens förslag i kapitel 12.1.2 om att ge Myndigheten för samhällsskydd och beredskap uppdraget att sammanställa de resursbehov som finns inom civilt försvar och krisberedskap är i grunden bra. Dock behöver utredningens förslag om utökad ambitionsnivå för kommunen enligt ovan och därtill hörande behov av finansiering tydligt belysas i detta uppdrag.

16.6.8 Finansiering av utredningens förslag

Enligt 14 § i Kommittéförordningen (1998:1474) ska utredningen beräkna och redovisa de ekonomiska konsekvenserna av sina förslag.

En grundläggande förutsättning för att utredningens förslag skall kunna verkställas är att det till förslagen medföljer förslag till finansiering inte enbart för statliga myndigheter, länsstyrelser och regioner utan även för landets kommuner.

I utredningen redovisas inga beräkningar eller redovisningar för den ambitionsökning och de kostnadsökningar som utredningens förslag innebär för kommunen. Det redovisas heller inga konkreta förslag till finansiering.

De utökade uppgifterna och den utökade ambitionsnivån som utredningens förslag innebär för kommunerna behöver nogsamt utredas och förslag till finansiering redovisas.

Älmhult 2021-06-09

Älmhult 2021-06-09

Susann Pettersson
Kommunchef

Håkan Helgesson
Kris- & beredskapsstrateg

Kommunstyrelsen

§ 135 Remiss av Utredningen om civilt försvar - ”Struktur för ökad motståndskraft”

Ärendenummer KS 2021/53

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen antar yttrandet som sitt eget och överlämnar densamma till Justitiedepartementet.

Beslutsnivå

Kommunstyrelsen punkt 1

Sammanfattning av ärendet

Älmhults kommun har utsetts av Justitiedepartementet att inkomma med yttrande på betänkande SOU 2021:25 Struktur för ökad motståndskraft.

Utredningen har på ett förtjänstfullt sätt omhändertagit det breda och omfattande uppdraget. Dock belyser man inte det kommunala perspektivet tillräckligt ingående i utredningens analys och förslag.

Vidare överensstämmer inte indelningen i civilområde med hur räddningstjänsterna organiserat sig i räddningsregioner. Den påverkan detta kan ha för övergripande ledning av räddningstjänsterna på kommunal och regional nivå har ej, enligt kapitel 10.4.7, beaktats vilket vi anser erfordras varför detta föreslås utredas vidare.

Det författningsförslag som presenteras i kapitel 14.3.1 medför inte ett förtydligande av kommunernas beredskapsuppgifter eller skapar förutsättningar för en ökad effektivitet. Förslag till ny författning anser vi behöver utredas ytterligare och man bör överväga att separera lagstiftningen för kommuner respektive regioner för att skapa förutsättningar till utredningens intentioner om ökad tydlighet och effektivitet.

Utredningen framför i kapitel 14 ett antal förslag till åtgärder som innebär en utökad ambitionsnivå för kommunen utan medföljande finansiering. Kommunledningsförvaltningen delar inte utredarens slutsats i kapitel 16.5 om att utredningens förslag inte medför en utökad ambitionsnivå eller utökade uppgifter utan föreslår att detta noggsamt utreds vidare och att förslag till finansiering presenteras.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-05-25, § 77
- Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2021-04-26
- Kommunledningsförvaltningens förslag till yttrande daterad 2021-04-26
- Betänkande SOU 2021:25 Struktur för ökad motståndskraft
- Remissinstanser Ju2021/00971

Kommunstyrelsens behandling

Beslutsgång

Ordförande frågar om kommunstyrelsen kan besluta i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag och finner att kommunstyrelsen beslutat så.

_____

Beslutet skickas till (efter slutbehandling)

För åtgärd

Kommunledningsförvaltningen

Justitiedepartementet

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerare

Sekreterare

Utdragsbestyrkande